KOLEJNY NR 39
DLA SPRAW LOTNICTWA CYWILNEGO.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA KOMUNIKACJI.

Rok XX. Warszawa, 15 listopada 1938 r. Nr 66.

Dziennik niniejszy zawiera przedruki przepisów dawniejszych z dziedziny lotnictwa cywilnego (służby meteorologicznej i radioelektrycznej).

SPIS TREŚCI:

CZĘŚĆ C.

CZĘŚĆ C.

SŁUŻBA METEOROLOGICZNA.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOMUNIKACJI

z dnia 11 kwietnia 1929 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wojskowych, Spraw Wewnętrznych, Poczt i Telegrafów, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa o lotniczej służbie łączności i meteorologicznej.

Na podstawie punktu a) ustęp 2 art. 8 i art. 85 [1]) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 marca 1928 r. o prawie lotniczym (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 294) [2]) zarządza się co następuje:

§ 1. Celem zapewnienia statkom powietrznym w ogóle, a statkom komunikacyjnym w szczególności, bezpieczeństwa lotów ustanawia się pomiędzy lotniskami, otwartymi do użytku publicznego i wojskowymi, służbę łączności zapomocą telegrafów i telefonów przewodowych, funkcjonujących na obszarze Państwa Polskiego.

Służba łączności lotniczej będzie się odbywać zapomocą:

a) zawiadomień lotniczych „lotzaw" i
b) komunikatów lotniczo - meteorologicznych „lotmet".

§ 2. Zawiadomienia i komunikaty (§ 1) powinny być bezwzględnie przyjmowane, nadawane i przekazywane dalej przewodami do lotnisk, otwartych do użytku publicznego i wojskowych, przez wszystkie urzędy telegraficzne i telefoniczne tak Zarządu Poczt i Telegrafów jak i kolejowe.

§ 3. Używanie urządzeń radioelektrycznych państwowych do przesyłania i odbierania zawiadomień i komunikatów (§ 1), tak w obrocie krajowym jak i w obrocie z zagranicą, będzie się odbywało na zasadzie oddzielnego porozumienia Ministrów Poczt i Telegrafów oraz Komunikacji.

§ 4. Zawiadomienia „lotzaw" mogą zawierać jedynie wiadomości o przymusowych międzylądowaniach, o nieszczęśliwych wypadkach statków powietrznych, oraz o niebezpieczeństwie grożącym statkom powietrznym, będącym w locie i powinny być kierowane do zainteresowanych lotnisk.

§ 5. Do nadawania zawiadomień „lotzaw" są upoważnieni: zawiadowcy portów lotniczych, dowódcy statków powierznych oraz organa służby bezpieczeństwa publicznego.

§ 6. Komunikaty „lotmet" mogą zawierać jedynie wiadomości meteorologiczne dla lotnisk oraz informacje o stanie pogody dla statków powietrznych w locie [3]).

§ 7. Do nadawania komunikatów „lotmet" jest upoważniona służba lotniczo - meteorologiczna, do której należą meteorologowie, pełniący służbę na lotniskach, oraz obserwatorzy stacyj i posterunków meteorologicznych, wchodzących w skład sieci lotniczo - meteorologicznej [4]).

Wyżej wymienione osoby powinny posiadać odpowiednie zaświadczenia, wydane przez Państwowy Instytut Meteorologiczny.

§ 8. Zawiadomienia i komunikaty (§ 1), nadawane w drodze telegraficznej lub telefonicznej zalicza się do kategorii telegramów względnie telefonogramów służbowych i przysługuje im pierwszeństwo w nadawaniu w myśl obowiązujących w tym względzie przepisów. W ruchu wewnętrznym telegramy te lub telefonogramy nie podlegają żadnej opłacie.

§ 9. Meteorologowie urzędujący na lotniskach względnie zawiadowcy portów lotniczych oraz obserwatorzy stacyj i posterunków meteorologicznych (§ 7) powinni prowadzić dziennik nadawanych i odbieranych zawiadomień i komunikatów, w którym należy wyszczególnić: czas (datę i godzinę) nadania względnie odebrania zawiadomień i komunikatów, treść zawiadomień i komunikatów, nazwisko nadawcy i odbiorcy, wreszcie uwagi.

§ 10. Wszelkie zawiadomienia i komunikaty (§ 1) powinny rozpoczynać się odpowiednio wyrazem „lotzaw" lub „lotmet", a następnie zawierać: adres, nazwę lub skrót nadającego portu lotniczego względnie stacji lub posterunku meteorologicznego, treść słowną lub szyfrowaną, wreszcie nazwisko nadawcy.

§ 11. Wykonywanie służby meteorologicznej odbywa się według instrukcji, wydanej przez Ministra Komunikacji w porozumieniu z Ministrami Spraw Wojskowych i Rolnictwa [5]).

---

[1]) Obecnie art. 82 ust. (1).

[2]) Obecnie Dz. U. R. P. z 1935 r. nr 69, poz. 437, przedruk Dz. Urz. M. K. z 1935 r. nr 34, poz. 182.

[3]) P. okólniki: w sprawie używania kodu przy nadawaniu wiadomości meteorologicznych na statki powietrzne (Dz. Urz. M. K. z 1935 r. nr 41, poz. 216) oraz w sprawie nadawań meteorologicznych na samoloty (Dz. Urz. M. K. z 1936 r. nr 53, poz. 266).

[4]) P. okólniki: w sprawie nadawania „lotmet" na żądanie portów lotniczych (Dz. Urz. M. K. z 1934 r. nr 32, poz. 207) oraz w sprawie współpracy z wojskowymi posterunkami meteorologicznymi (Dz. Urz. M. K. z 1937 r. nr 41, poz. 357).

[5]) P.: a) okólnik w sprawie usprawnienia służby lotniczo - meteorologicznej (Dz. Urz. M. K. z 1937 r. nr 2, poz. 10),

b) zarządzenie o wprowadzeniu nowej instrukcji lotniczo - meteorologicznej (Dz. Urz. M. K. z 1937 r. nr 53, poz. 459 i z 1938 r. nr 21, poz. 212),

c) okólnik w sprawie sieci stacyj i posterunków meteorologicznych z podziałem na okręgi (Dz. Urz. M. K. z 1937 r. nr 53, poz. 461),

d) zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 6 października 1938 r. w sprawie instrukcji dla posterunków ostrzegawczych sieci lotniczo meteorologicznej lotnictwa cywilnego (Dz. Urz. M. K. z 1938 r. nr 65, poz. 526).

Ponadto obowiązuje „Instrukcja dla Polskich Stacyj Meteorologicznych", opracowana i wydana przez Państwowy Instytut Meteorologiczny [6]).

§ 12. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia.

Minister Komunikacji: *Kühn*

Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Sławoj Składkowski*

Minister Poczt i Telegrafów: *Boerner*

Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*

Minister Rolnictwa: *K. Niezabytowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z 1929 r. nr 59, poz. 459).

WYCIĄG

z ustawy z dnia 23 maja 1922 r. w przedmiocie statutu Państwowego Instytutu Meteorologicznego.

Art. 1. Zatwierdza się dołączony do niniejszej ustawy statut Państwowego Instytutu Meteorologicznego.

Załącznik do ustawy z dnia 23.V. 1922 r., poz. 373.

Statut
Państwowego Instytutu Meteorologicznego

Art. 3. Do zadań Państwowego Instytutu Meteorologicznego należy:

b) organizowanie służby pogody i wszelkiej innej służby meteorologicznej ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rolnictwa, wojskowości, lotnictwa, marynarki, komunikacji lądowej i wodnej oraz wyzyskania sił wodnych;

c) stały nadzór naukowy i fachowo-techniczny nad stacjami i zakładami meteorologicznymi, prowadzonymi przez urzędy i zakłady państwowe oraz osoby i instytucje, korzystające w tym celu z finansowej pomocy Państwa;

e) udział w akcji meteorologicznej międzynarodowej.

Art. 7. Państwowy Instytut Meteorologiczny oraz jego stacje i zakłady w sprawach meteorologii korzystają w zakresie wewnętrznej i zewnętrznej korespondencji radiotelegraficznej, telegraficznej, telefonicznej i pocztowej z wszelkich ulg przysługujących urzędom państwowym, a w szczególności z prawa pierwszeństwa w przesyłaniu tej korespondencji.

(Przedruk z Dz. U. R. P. z 1922 r. nr 59, poz. 373).

WYCIĄG

z załącznika do obwieszczenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 4 sierpnia 1933 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie.

Art. 24. (2) Od opłaty telegraficznej są wolne telegramy meteorologiczne Państwowego Instytutu Meteorologicznego w Warszawie, jego stacyj i obserwatorów oraz zawiadowców portów lotniczych użytku publicznego.

(3) Od opłaty telegraficznej i telefonicznej są wolne telegramy i doniesienia telefoniczne, wysyłane do właściwych władz o pomoc w przypadkach napadów rabunkowych, pożarów, epidemii, katastrof, nieszczęśliwych wypadków lotniczych i przymusowych lądowań, jak również innych nieszczęść, spowodowanych żywiołowymi zdarzeniami. Od tychże opłat wolne są również lotnicze ostrzeżenia meteorologiczne o nagłej, a niebezpiecznej dla żeglugi powietrznej zmianie warunków atmosferycznych.

(Przedruk z Dz. U. R. P. z 1933 r. nr 63, poz. 481).

WYCIĄG

z załącznika do rozporządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 2 marca 1931 r. w sprawie ordynacji telegraficznej ze zmianami wprowadzonymi rozporządzeniem z dnia 29 listopada 1934 r. w sprawie częściowej zmiany ordynacji telegraficznej.

ORDYNACJA TELEGRAFICZNA

CZĘŚĆ I.

Postanowienia ogólne.

Rozdział 2

Warunki korzystania z państwowej sieci telegraficznej użyteczności publicznej *).

§ 13. Telegramy wysyłane za pośrednictwem państwowej sieci telegraficznej użytecz-

---

[6]) P ponadto okólniki w sprawie:

a) wiatromierzy Wilda (Dz. Urz. M. K. z 1933 r. nr 16, poz. 131),

b) komunikatów meteorologicznych bałtycko - bałkańskich (Dz. Urz. M. K. z 1936 r. nr 53, poz. 264),

c) nadawania telegramów „centromet" (Dz. Urz. M. K. z 1937 r. nr 15, poz. 115),

d) dokonywania obserwacyj meteorologicznych dla celów międzynarodowej komunikacji powietrznej (Dz. Urz. M. K. z 1937 r. nr 53, poz. 462).

*) Warunki korzystania dla celów lotniczej służby meteorologicznej z sieci telegraficzno - telefonicznej P. K. P. p. rozp. Min. Kom. z dnia 12 grudnia 1928 r. w sprawie wykonywania przez urzędy kolejowe pomocniczej służby telegraficznej (Dz. Urz. M. K. nr 27, poz. 317) oraz rozp. Min. Kom. z dnia 19 września 1931 r. o przepisach służby telegraficznej i telefonicznej na kolejach (Dz. Urz. M. K. nr 19, poz. 145) i rozp. Min. Kom z dnia 10 maja 1932 r. o uzupełnieniu i zmianach tych przepisów (Dz. Urz. M. K. nr 13, poz. 102).

ności publicznej podlegają opłatom taryfowym. Wolne od opłaty są:

a) telegramy meteorologiczne Państwowego Instytutu Meteorologicznego, jego stacyj, obserwatorów i zawiadowców portów lotniczych użytku publicznego oraz komunikaty lotniczo - meteorologiczne „lotmet";

b) telegramy, wysyłane do właściwych władz o pomoc w przypadkach napadów rabunkowych, pożarów, epidemii, katastrof, nieszczęśliwych wypadków lotniczych i przymusowych lądowań, jak również innych nieszczęść, spowodowanych żywiołowymi zdarzeniami, lotnicze ostrzeżenia meteorologiczne o nagłej a niebezpiecznej dla żeglugi powietrznej zmianie warunków atmosferycznych, oraz zawiadomienia lotnicze „lotzaw".

CZĘŚĆ II.

RODZAJE TELEGRAMÓW

Rozdział 2.

Podział telegramów na grupy, zależnie od osoby nadawcy i adresata i od treści.

§ 29. Do telegramów służbowych zalicza się:

c) telegramy meteorologiczne, nadawane przez Państwowy Instytut Meteorologiczny i podwładne mu stacje i obserwatorów oraz komunikaty lotniczo-meteorologiczne „lotmet";

d) telegramy alarmowe osób prywatnych, wysyłane do właściwych władz państwowych o pomoc w wypadkach napadów rabunkowych, katastrof kolejowych i lotniczych oraz klęsk elementarnych, jak również zawiadomienia lotnicze „lotzaw".

(Przedruk z Dz. U. R. P. z 1931 r. nr 36, poz. 275 i 109 z 1934 r., poz. 962).

WYCIĄG

z rozporządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 27 października 1934 r. — Ordynacja telefoniczna.

Na podstawie art. 18 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. U. R. P. z 1933 r. nr. 63, poz. 481) zarządzam co następuje:

Czas otwarcia central telefonicznych.

§ 19. (2) W razie katastrofy kolejowej, lotniczej lub samochodowej, przymusowego lądowania, napadu rabunkowego, rozruchów i katastrof żywiołowych oraz w wypadkach wzywania pomocy lekarskiej — obsługa centrali telefonicznej winna umożliwiać połączenie w każdym czasie.

(Przedruk z Dz. U. R. P. z 1934 r. nr 106, poz. 944).

SŁUŻBA RADIOELEKTRYCZNA.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOMUNIKACJI

z dnia 8 maja 1929 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wojskowych, Spraw Wewnętrznych, Przemysłu i Handlu oraz Poczt i Telegrafów o lotniczej służbie radioelektrycznej oraz o używaniu aparatów radiotechnicznych na pokładzie statków powietrznych.

Na zasadzie art. 8 ust. 2 p. a), art. 20 ust. 2, art. 36 ust. 2 oraz artykułów 37 i 85 [1]) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 marca 1928 r. o prawie lotniczym (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 294) [2]) zarządza się co następuje:

§ 1. Statki powietrzne komunikacyjne, które przeznaczone są stale do wykonywania lotów na liniach międzynarodowej komunikacji lotniczej oraz są przystosowane do przewozu co najmniej 10 osób wraz z załogą, obowiązane są, począwszy od dnia 1 stycznia 1930 roku, używać na pokładzie aparatów radiotechnicznych nadawczo - odbiorczych (telefonicznych lub telegraficznych) [3]).

§ 2. Statek powietrzny, obowiązany do posiadania aparatu radiotechnicznego, powinien mieć na pokładzie zezwolenie na posiadanie i używanie tego aparatu, wydane przez Ministra Poczt i Telegrafów po myśli art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1927 roku o ustanowieniu urzędu Ministra Poczt i Telegrafów (Dz. U. R. P. Nr. 5, poz. 26) i art. art. 8 i 9 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 584) [4]).

---

[1]) Obecnie art. 82 ust. (1).

[2]) Obecnie Dz. U. R. P. z 1935 r. nr 69, poz. 437, przedruk Dz. Urz. M. K. z 1935 r. nr 34, poz. 182.

[3]) Nadto według regulaminu CINA (wyd. z 1936 r.) o używaniu radioaparatów na pokładzie statków powietrznych, (którego tłumaczenie na polski nie zostało jeszcze ogłoszone) każdy statek powietrzny cięższy od powietrza i posiadający zespół napędowy, a którego ciężar całkowity (dopuszczalny) jest większy od 2.000 kg. jak również każdy sterowiec w żegludze powietrznej międzynarodowej, powinny być zaopatrzone w nadawczo-odbiorczą radiostację przystosowaną do normalnego funkcjonowania w czasie lotu, przy podróżach:
a) w dzień ponad 160 km bez lądowania,
b) w całości lub częściowo w nocy,
c) nad morzem w odległości 25 km od brzegu.

[4]) Obecnie Dz. U. R. P. z 1933 r. nr 63, poz. 481 (p. wyciąg z tej ustawy str. 947 niżej).

O ile na statku powietrznym nieobowiązanym do posiadania aparatu radiotechnicznego zajdzie potrzeba wbudowania takiego aparatu, statek ten powinien prócz zezwolenia wymienionego w ustępie poprzednim, posiadać również wydane przez Ministra Komunikacji zezwolenie na wbudowanie aparatu radiotechnicznego na pokład tego statku.

§ 3. Służba radiotelegraficzna na statku powietrznym podlega nadzorowi ze strony dowódcy statku powietrznego lub osoby odpowiedzialnej za statek.

§ 4. Służbę radiotelegraficzną może pełnić tylko osoba, posiadająca odpowiednie świadectwo uzdolnienia i upoważnienie do pełnienia czynności radiooperatora na statkach powietrznych, przewidziane w paragrafach 3, 10 i 11 rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 8 lutego 1929 roku o sposobie badania i wymaganych warunkach stanu zdrowia kandydatów na członków załogi oraz członków załogi statków powietrznych, o zakresie egzaminów teoretycznych i praktycznych, o składzie komisji egzaminacyjnej i zakresie uprawnień, wypływających ze świadectwa uzdolnienia i upoważnienia (licencji) oraz o warunkach udzielania tudzież cofnięcia i terminach ważności upoważnień (licencyj) (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 323) [5]).

Niezależnie od powyższego radiooperator winien posiadać świadectwo wydane przez Ministra Poczt i Telegrafów, uprawniające do pełnienia czynności radiooperatora na stacjach ruchomych [6]).

§ 5. Podczas trwania podróży statku powietrznego w razie zupełnej niedyspozycji lub braku radiooperatora może dowódca statku powietrznego lub osoba odpowiedzialna za statek. wyznaczyć tymczasowo, do pełnienia służby radioelektrycznej operatora, posiadającego zaświadczenie, upoważniające do pełnienia czynności radiooperatora, wystawione przez zagraniczny zarząd.

Jeżeli zajdzie potrzeba powierzenia służby radiotelegraficznej osobie, nieposiadającej wystarczającego zaświadczenia, to czas pełnienia tej służby winien być ograniczony do wypadków koniecznej potrzeby. Jednakże radiooperator posiadający świadectwo zagraniczne, lub osoba pełniąca chwilowo obowiązki radiooperatora na statku, powinni być zastąpieni przy pierwszej sposobności przez radiooperatora posiadającego świadectwa wymienione w § 4.

§ 6. Dowódca lub osoba odpowiedzialna za statek powietrzny, a także cały jego personel obowiązani są do przestrzegania tajemnicy korespondencji radioelektrycznej.

§ 7. Aparaty radiotechniczne nadawczo-odbiorcze (telefoniczne lub telegraficzne) zainstalowane na statkach powietrznych winny odpowiadać warunkom przewidzianym w międzynarodowej konwencji radiotelegraficznej, podpisanej w Waszyngtonie dnia 25 listopada 1927 roku [7]).

§ 8. Zakazuje się wbudowywania i używania na statkach powietrznych aparatów radiotechnicznych (§ 1) pracujących na falach gasnących (fale typu B), wyszczególnionych w regulaminie ogólnym dołączonym do międzynarodowej konwencji radiotelegraficznej, podpisanej w Waszyngtonie dnia 25 listopada 1927 roku [8]).

§ 9. Radiostacje lotniskowe oraz radiostacje lotnicze, powinny, celem zapewnienia bezpieczeństwa i regularności ruchu statków powietrznych czuwać stale podczas tego ruchu [9]).

Wiadomości, dotyczące bezpieczeństwa żeglugi powietrznej mają pierwszeństwo przed innymi wiadomościami nadawanymi w drodze radioelektrycznej [9]).

Przepis ten odnosi się zarówno do komunikacji radiowej pomiędzy lotniskami, jak również do komunikacji radiowej pomiędzy stacjami lądowymi a stacjami, znajdującymi się na statkach powietrznych.

Wszystkie stacje lotniskowe powinny prowadzić dokładny rejestr wszystkich swych czynności, zakłóceń i przeszkód w pracy oraz wykroczeń przeciw przepisom niniejszego roz-

---

5) Przedruk Dz. Urz. M. K. z 1938 r. nr 31, str. 542.

6) P. rozp. Min. Poczt i Telegrafów z dnia 2 lipca 1937 r. o świadectwach operatorów radiowych (przedruk Dz. Urz. M. K. z 1937 r. nr 43, część C. str. 545) oraz obwieszczenie tegoż ministerstwa z dnia 1 grudnia 1937 r. w sprawie programów egzaminów ustnych dla uzyskania świadectw operatorów radiowych (wyciąg Dz. Urz. M. K. z 1938 r. nr. 21, część C, str. 398). P. ponadto regulamin CINA (wydanie z 1938 r.) o służbie radioelektrycznej w międzynarodowej żegludze powietrznej (przekład polski nieogłoszony) oraz regulaminy wspomniane w komentarzu 7) niżej.

7) Warunki, jakim powinny odpowiadać radiostacje na pokładzie statków powietrznych normuje Regulamin CINA (wydanie z 1936 r.) o używaniu radioaparatów na pokładzie statków powietrznych, którego przekład na polski nie został jeszcze ogłoszony oraz Regulamin ogólny radio-komunikacyjny, dołączony do Międzynarodowej Konwencji telekomunikacyjnej, podpisanej w Madrycie dnia 9 grudnia 1932 r. (Dz. U. R. P. z 1935 r. nr 6, poz. 33). Regulamin ten ukazał się również w osobnym wydaniu Ministerstwa Poczt i Telegrafów.

8) Obecnie Międzynarodowa Konwencja telekomunikacyjna, podpisana w Madrycie dnia 9 grudnia 1932 r. (Dz. U. R. P.z 1935 r. nr 6, poz. 33).

9) P. okólniki:

a) w sprawie czasu pracy radiostacyj lotniczych Min. Kom. (Dz. Urz. M. K. z 1935 r. nr 37, poz. 195),

b) w sprawie wykonywania służby przez radiooperatorów portów lotniczych (Dz. Urz. M. K. z 1937 r. nr 53, poz. 467),

c) w sprawie postępowania w wypadkach niemożności nadawania przepisanych sygnałów lub zawiadomień radio - lotniczych (Dz. Urz. M. K. z 1934 r. nr 7, poz. 41).

porządzenia, jak również i wykroczeń przeciwko międzynarodowemu regulaminowi radiotelegraficznemu [10]).

§ 10. Radiostacja lotnicza może wywoływać radiostację lotniskową tylko wtedy, gdy ta ostatnia jest w obrębie jej zasięgu.

Radiostacja lotniskowa powinna wywoływać radiostację lotniczą, gdy jest ważna wiadomość do zakomunikowania statkowi powietrznemu [11]).

We wszystkich sprawach, dotyczących kontroli komunikacji radioelektrycznej pomiędzy radiostacją lotniskową, a radiostacją lotniczą, radiostacja lotnicza winna stosować się do wskazówek radiostacji lotniskowej z wyjątkiem wypadków grożących bezpośrednim niebezpieczeństwem statkowi powietrznemu.

§ 11. Urządzenia radiowe na statkach powietrznych powinny być tak zainstalowane, aby zmiany długości fal przy nadawaniu i odbiorze, w każdym poszczególnym wypadku, mogły być uskuteczniane w czasie nie przewyższającym 30 sekund dla każdej manipulacji, zmiana zaś odbioru na nadawanie i odwrotnie mogła nastąpić w czasie nie dłuższym niż 2 sekundy.

§ 12. Statki powietrzne mogą przy wywołaniu stacyj radioelektrycznych używać znaków pełnych lub skróconych [12]).

1) Pełny znak wywoławczy statku powietrznego, który winien być zawsze używany przy rozpoczynaniu nawiązywania łączności radioelektrycznej, w zależności od sposobu porozumiewania się, winien być następujący:

a) w radiotelegrafii składa się on z pięciu liter, tworzących znak przynależności państwowej i znak rejestracyjny statku,

b) w radiotelefonii składa się z tych samych liter co w punkcie a), jednakże winien on być zawsze poprzedzony nazwiskiem właściciela statku (towarzystwa lub osoby).

2) Skrócony znak wywoławczy statku powietrznego może być używany tylko w czasie nawiązanej już łączności ze statkiem powietrznym i w zależności od sposobu porozumiewania się winien być następujący:

a) w radiotelegrafii — składa się on z pierwszej i ostatniej litery pełnego znaku wywoławczego, przewidzianego w ust. 1 a) niniejszego paragrafu,

b) w radiotelefonii — składa się on z całego lub części nazwiska właściciela statku powietrznego (osoby fizycznej lub prawnej) oraz z dwóch ostatnich liter znaku rejestracyjnego.

§ 13. Statkom powietrznym mogą być przesyłane tylko takie informacje meteorologiczne, które ustaliły się lub nadeszły po odlocie statków [13]).

Informacje meteorologiczne, przeznaczone dla statków powietrznych w locie, a zawierające wiadomości o pogorszających się warunkach atmosferycznych mają pierwszeństwo przed wszelkimi innymi regularnymi komunikatami lotniczymi [14]).

§ 14. Szczegółowy sposób nawiązywania łączności radiowej pomiędzy radiostacjami lotniskowymi jak również pomiędzy radiostacjami lotniskowymi a radiostacjami lotniczymi, określi specjalna instrukcja, wydana przez Ministra Komunikacji, w porozumieniu z Ministrami Spraw Wojskowych oraz Poczt i Telegrafów [15]).

---

[10]) P. okólniki:

a) w sprawie wypełniania raportów radiostacyj lotniczych Min. Kom. (Dz. Urz. M. K. z 1937 r. nr 2, poz. 13),

b) w sprawie zawiadamiania o przeszkodach w korespondencji radiowej (Dz. Urz. M. K. z 1937 r. nr 2, poz. 14),

c) w sprawie druków raportów radiostacyj lotniczych (Dz. Urz. M. K. z 1937 r. nr 17, poz. 124).

[11]) P. okólnik w sprawie zachowania się przyziemnych radiostacyj goniometrycznych w przypadkach utracenia łączności z lotniczymi radiostacjami goniometrycznymi (Dz. Urz. M. K. z 1936 r. nr 53, poz. 265). P. również komentarz 15 niżej (lit. b).

[12]) Według obowiązującego tekstu francuskiego zał. A. do Konwencji Lotniczej Paryskiej z 1919 r. znaki przynależności państwowej i rejestracji statku powietrznego stanowią w radiotelegrafii i radiotelefonii lotniczej sygnał wyłowawczy statku powietrznego. Sygnał ten powinien być zawsze używany, gdy statek powietrzny ma nadawać lub odbierać sygnały za pomocą radiotelegrafii lub za pomocą innych sposobów łączności, z wyjątkiem sygnałów optycznych w przypadkach, gdy sygnały te nie będą nadawane za pomocą kodu Morse'a. Po nawiązaniu łączności za pomocą pełnego sygnału wywoławczego, składającego się z pięciu liter, radiostacja statku powietrznego może używać sygnału skróconego, składającego się:

a) w radiotelegrafii, z pierwszej i ostatniej litery pełnego znaku,

b) w radiotelefonii z całości lub części nazwiska właściciela statku (osoby fizycznej lub prawnej) oraz z dwóch ostatnich liter znaku rejestracyjnego.

[13]) P. okólnik w sprawie nadawań meteorologicznych na samoloty (Dz. Urz. M. K. z 1936 r. nr 53, poz. 266) oraz okólnik w sprawie zaprzestania używania w radiokorespondencji lotniczej litery rozdzielczej „R" (Dz. Urz. M. K. z 1937 r. nr 53, poz. 468).

[14]) P.:

a) zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 19 lutego 1937 r. w sprawie wykonywania służby radiogoniometrycznej dla lotów w złych warunkach atmosferycznych (Dz. Urz. M. K. z 1937 r. nr 8, poz. 62),

b) przepisy o zapobieganiu zderzeniom statków powietrznych w czasie trudnych warunków atmosferycznych (przedruk Dz. Urz. M. K. z 1938 r. nr 35, część C, str. 602).

[15]) Instrukcja taka nie została dotąd wydana. Sposób wykonywania służby radiowej normują:

a) rozporządzenie Min. Poczt i Telegrafów z dnia 19 grudnia 1936 r. o pełnieniu służby telegraficznej przez radiostacje lotniskowe i lotnicze w zakresie obsługi pasażerów statków powietrznych (przedruk Dz. Urz. M. K. z 1937 r. nr 8, część C, str. 96),

b) okólnik w sprawie podziału Polski na okręgi, przydzielone do poszczególnych radiostacyj lotniczych M. K. (Dz. Urz. M. K. z 1937 r. nr 26, poz. 212),

§ 15. Znaki wywoławcze radiostacyj lotniskowych oraz radiostacyj lotniczych będą ogłaszane w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Komunikacji oraz w Urzędowej Nomenklaturze stacyj lotniczych, wydawanej przez Międzynarodowe Biuro Związku Telegraficznego w Bernie[16]).

§ 16. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia[17]).

Minister Komunikacji: *Kühn*
Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*
Minister Spraw Wewnętrznych: *Sławoj Składkowski*
Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*
Minister Poczt i Telegrafów: *Boerner*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z 1929 r. nr 59, poz. 460).

WYCIĄG

z załącznika do obwieszczenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 4 sierpnia 1933 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie.

Art. 1. (1) Zakładanie, utrzymywanie i eksploatowanie urządzeń pocztowych, telegraficznych, telefonicznych i radiokomunikacyjnych jest wyłącznym prawem Państwa.

(2) Władzą, powołaną do wykonywania tego prawa, jest Minister Poczt i Telegrafów.

(3) Wyrażenia „telegraf" i „telefon", użyte w ustawie niniejszej bez określenia „przewodowe", oznaczają także radiotelegraf, radiotelefon i radiofon.

Art. 7. (1) Prawo wyłączności państwowej co do telegrafu, telefonu i radiokomunikacji obejmuje:

a) zakładanie, posiadanie, eksploatację i używanie urządzeń elektrycznych, służących do przesyłania lub odbioru za pomocą przewodów lub bezprzewodowo (falami Hertza) wszelkiego rodzaju pisma, obrazów, dźwięków, znaków i sygnałów;

b) przyjmowanie do wysyłki i doręczanie wszelkiego rodzaju pisma i obrazów, które są przeznaczone do wysyłania przy pomocy urządzeń, wymienionych pod lit. a) lub przy pomocy tychże urządzeń są odebrane.

(2) Prawo wyłączności państwowej, określone w ust. 1, obejmuje również wszelkie tego rodzaju komunikacje w obrocie z innymi państwami w każdym przypadku, gdy komunikacje te na jakimkolwiek odcinku swego przebiegu na obszarze lub poza obszarem Państwa odbywają się za pomocą urządzeń, wymienionych pod lit. a).

Art. 8. (1) Minister Poczt i Telegrafów w porozumieniu z Ministrami Spraw Wewnętrznych i Spraw Wojskowych jest uprawniony do udzielania koncesyj na zakładanie i eksploatację, a także zezwoleń na posiadanie i używanie urządzeń, wymienionych w art. 7, ust. 1, lit. a) do określania w drodze rozporządzeń warunków zezwoleń oraz do ustalania w każdym poszczególnym przypadku warunków koncesji.

(3) Zakładanie i eksploatacja urządzeń radiokomunikacyjnych na statkach żeglugi morskiej i powietrznej, obowiązanych do posiadania takich urządzeń, odbywa się na zasadach, określonych, z uwzględnieniem umów międzynarodowych, w drodze rozporządzenia, wydanego przez Ministra Poczt i Telegrafów w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych, a nadto co do statków żeglugi morskiej — w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, a co do statków żeglugi powietrznej — w porozumieniu z Ministrem Komunikacji [1]).

Art. 9. (3) Minister Komunikacji ma prawo zarządzać we własnym zakresie działania do celów służbowych kolei państwowych, lotnictwa cywilnego i państwowych zarządów dróg wodnych zakładanie, posiadanie i używanie oddzielnych urządzeń telegraficznych i telefonicznych na terenach kolejowych, lotnisk użytku publicznego i wzdłuż rzek oraz zakładanie, posiadanie i eksploatację oddzielnych urządzeń radiokomunikacyjnych na potrzeby żeglugi powietrznej na terenach publicznych portów lotniczych oraz na potrzeby kolei państwowych.

---

c) w sprawie podawania nazwisk pasażerów w depeszach rezerwujących miejsca na samolotach (Dz. Urz. M. K. z 1937 r. nr 41, poz. 358),

d) w sprawie zbioru przepisów i regulaminów z działu radiokomunikacji lotniczej (Dz. Urz. M. K. z 1938 r. nr 54, poz. 467),

e) regulamin ogólny radiokomunikacyjny, dołączony do Międzynarodowej Konwencji Telekomunikacyjnej podpisanej w Madrycie dnia 9 grudnia 1932 r. (Dz. U. R. P. z 1935 r. nr 6, poz. 33). Regulamin ten ukazał się w specjalnym osobnym wydaniu Min. Poczt i Telegrafów,

f) regulamin CINA (wydanie z 1936 r.) o używaniu radioaparatów na pokładzie statków powietrznych, którego przekład polski nie został jeszcze ogłoszony,

g) regulamin CINA (wydanie z 1938 r.) o służbie radioelektrycznej w międzynarodowej żegludze powietrznej, którego przekład polski również nie został ogłoszony.

16) P. okólnik w sprawie znaków wywoławczych radiostacyj Min. Kom. (Dz. Urz. M. K. z 1934 r. nr 19, poz. 101).

17) P. okólniki:

a) w sprawie nadawania komunikatów meteorologicznych bałkano - bałtyckich (Dz. Urz. M. K. z 1936 r. nr 53, poz. 264),

b) w sprawie zakazu wprowadzania samowolnych zmian w instalacjach radiowych (Dz. Urz. M. K. z 1937 r. nr 17, poz. 125).

1) i 2) P. rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 8 maja 1929 r. przedrukowane wyżej (str. 944)

(4) Minister Poczt i Telegrafów wyznacza w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych z uwzględnieniem umów międzynarodowych wszystkim urządzeniom radiokomunikacyjnym częstotliwość lub zakresy częstotliwości, jak również znaki wywoławcze oraz ma prawo kontroli, czy dotrzymywane są warunki umów międzynarodowych i czy urządzenia te nie zakłócą innych komunikacji [2]).

Art. 10. Zakładanie i utrzymywanie linii teletechnicznych oraz anten w pobliżu lotnisk państwowych lub użytku publicznego dopuszczalne jest pod warunkami, które określi w drodze rozporządzenia Minister Poczt i Telegrafów w porozumieniu z Ministrami Komunikacji i Spraw Wojskowych [3]).

Art. 12. Upoważniony do posiadania prywatnej stacji radiokomunikacyjnej jest obowiązany do zachowania w tajemnicy wiadomości, które przejął, a które nie były dla niego przeznaczone, i ujawnić je może jedynie urzędom państwowym.

Art. 18. (1) Minister Poczt i Telegrafów oznacza opłaty i określa warunki, pod jakimi odbywać się ma przyjmowanie, przesyłanie i doręczanie przesyłek pocztowych i telegramów oraz używanie telefonów, nie naruszając konwencji międzynarodowych.

(2) Warunki te zawierać będą ordynacje: pocztowa, telegraficzna i telefoniczna.

(7) Osoby fizyczne lub prawne, które otrzymają koncesję lub zezwolenie na urządzenia wymienione w art. 7 ust. 1 lit. a) niniejszej ustawy, obowiązane są przez cały czas trwania koncesji lub zezwolenia uiszczać opłatę, której wysokość oznacza Minister Poczt i Telegrafów w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

(8) Od obowiązku uiszczania opłaty, wymienionej w ustępie poprzednim, zwolnione są radiostacje żeglugi morskiej i powietrznej. Ponadto dyrekcje poczt i telegrafów mogą zwalniać od tej opłaty instytucje naukowe i osoby, pracujące naukowo, inwalidów wojennych, jeżeli oprócz zaopatrzenia, pobieranego z funduszów publicznych, nie posiadają innych źródeł utrzymania, tudzież ociemniałych, którzy wykażą się świadectwem ubóstwa.

Art. 20. (1) Kolejowe i lotniskowe urzędy telegraficzne oraz radiostacje portów lotniczych użytku publicznego pełnią pomocniczo służbę telegraficzną nadawczą i oddawczą w zakresie płatnych telegramów państwowych i prywatnych, jeżeli to ze względu na techniczne urządzenia i ich obsługę jest możliwe bez uszczerbku dla ruchu kolejowego i lotniczego.

(2) Radiostacje ruchome marynarki handlowej i lotnictwa cywilnego mogą pełnić publiczną służbę telegraficzną lub telefoniczną w zakresie obsługi pasażerów statków wodnych lub powietrznych.

(3) Sposób pełnienia służb, wymienionych w ust. 1 i 2, określa w drodze rozporządzenia Minister Poczt i Telegrafów w porozumieniu z Ministrami Komunikacji oraz Przemysłu i Handlu [4]).

Art. 23. Pokwitowania pocztowe, telegraficzne i telefoniczne, tak nadawcze, jak oddawcze, są dokumentami publicznymi.

(Przedruk z Dz. U. R. P. z 1933 r. nr 63, poz. 481).

WYCIĄG

z rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 10 października 1924 r. w sprawie zakładania, utrzymywania i eksploatowania urządzeń radiotechnicznych oraz w sprawie wyrobu sprzętu radiotechnicznego i handlu tym sprzętem (ze zmianami i uzupełnieniami wynikającymi z Dz. U. R. P. z 1926 r. nr. 40, poz. 253 i nr. 87, poz. 483; z 1927 r. nr. 63, poz. 559 i nr. 107, poz. 918 oraz z 1932 r. nr. 104, poz. 869).

Na mocy artykułów 1, 7, 8, 9, 11, 12, 17, 28, 30 i 32 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. U. R. P. z 1924 r. nr. 58, poz. 584)*) zarządza się co następuje:

§ 1. Na założenie, utrzymywanie i eksploatowanie stacyj radiotelegraficznych i radiotelefonicznych, zarówno nadawczych, jak i odbiorczych, wymagane jest uzyskanie koncesji lub zezwolenia (art. 8 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie — Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 584) *).

§ 2. Władze i urzędy państwowe, którym na mocy art. 9 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie przysługuje prawo zakładania i eksploatowania urządzeń radiotelegraficznych dla potrzeb służbowych, winny uprzednio przesłać do Ministerstwa Poczt i Telegrafów projekt techniczny zamierzonej instalacji wraz ze szczegółowym planem sposobu eksploatacji. Po zbadaniu projektu przez Ministerstwo Poczt i Telegrafów Minister Poczt i Telegrafów wyraża swą zgodę lub sprzeciw, uzasadniony względami technicznymi.

---

[3]) P. instrukcja Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 12 czerwca 1931 r. o budowie i utrzymywaniu linij telegraficznych i telefonicznych oraz budowie anten w pobliżu lotnisk (przedruk Dz. Urz. M. K. z 1938 r. nr 49, str. 782).

[4]) P. rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 19 grudnia 1936 r. o pełnieniu służby telegraficznej przez radiostacje lotniskowe i lotnicze w zakresie obsługi pasażerów statków powietrznych (przedruk Dz. Urz. M. K. z 1937 r. nr. 8 część C, str. 96).

*) Obecnie Dz. U. R. P. z 1933 r. nr 63, poz. 481.

Instalacje, wykonane na podstawie projektów, uzgodnionych między zainteresowanymi władzami, podlegają zbadaniu przez delegatów Ministra Poczt i Telegrafów i Ministra Spraw Wojskowych, poczym mogą być zarejestrowane i uruchomione.

Radiostacje władz i urzędów państwowych przeznaczone wyłącznie dla potrzeb służbowych nie są uprawnione:

do wymiany korespondencji prywatnej, do nawiązywania łączności ze stacjami krajowymi, przeznaczonymi do powszechnego użytku, lub do użytku innych władz, o ile to nie jest konieczne ze względu na bezpieczeństwo publiczne, oraz do nawiązywania łączności z radiostacjami zagranicznymi. Wyjątki od tej zasady możliwe są tylko na podstawie specjalnego zezwolenia Ministra Poczt i Telegrafów.

Prywatne radiostacje nadawcze.

§ 5. Koncesje lub zezwolenia na zakładanie, utrzymywanie, eksploatowanie stacyj nadawczych, względnie nadawczo - odbiorczych mogą być udzielane następującym prywatnym osobom fizycznym i prawnym:

1) Właścicielom statków handlowych żeglugi wodnej i powietrznej dla wyposażenia tych statków i zapewnienia łączności z radiostacjami stałymi.

§ 6. Stacje, zaliczone do grupy I, jako stanowiące wyposażenie statków, wymagane względami bezpieczeństwa, będą zakładane i eksploatowane na mocy zezwoleń, których wydawanie uzależnione będzie jedynie od prawidłowego wykonania instalacji.

Stacje te w myśl regulaminu międzynarodowego, przynajmniej raz do roku winny być sprawdzane przez komisje rzeczoznawców Ministerstwa Poczt i Telegrafów.

§ 7. Przy opracowywaniu projektu stacji nadawczej niezależnie od tego, do której z grup wyszczególnionych w § 5, stacja nadawcza należy, muszą być zachowane następujące warunki ogólne:

a) stacja może pracować tylko falami niegasnącymi,

b) przy nadawaniu sygnałów dozwolone jest posługiwanie się tylko zwykłym kluczem ręcznym aparatu morzowskiego lub mikrofonem dla odtwarzania fal dźwiękowych.

Stosowanie aparatów nadawczych automatycznych, któreby uniemożliwiało przyjmowanie sygnałów na słuch, jest stanowczo wzbronione Ograniczenie to nie dotyczy stacyj, zaliczonych do grupy II, eksploatowanych jako stacje użyteczności publicznej i pozostających wobec tego pod stałą kontrolą Ministerstwa Poczt i Telegrafów.

Przy nadawaniu radiotelegraficznym lub radiotelefonicznym zabronione jest posługiwanie się językiem umówionym i szyfrowym, z wyjątkiem kodów, ogólnie przyjętych w radiokomunikacji.

§ 8. Zakres fal w metrach i moc stacji w wattach, licząc moc doprowadzoną do anod lamp oscylacyjnych będzie ustalana każdorazowo przez Ministerstwo Poczt i Telegrafów w zależności od przeznaczenia stacji i w związku z istniejącą w kraju siecią radiostacji.

§ 9. Osoby, ubiegające się o udzielenie im koncesji lub zezwolenia na zakup, założenie i eksploatowanie stacji nadawczej, względnie nadawczo - odbiorczej, obowiązane są wnieść podanie do Ministerstwa Poczt i Telegrafów.

Podanie, opłacone stemplem, winno być sporządzone w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach i zawierać następujące dane:

1) Imię i nazwisko, wiek, przynależność państwową oraz dokładny adres osoby, ubiegającej się o koncesję we własnym imieniu lub w imieniu zastąpionej przez nią osoby prawnej.

2) Zobowiązanie do poddania swej stacji kontroli organów Ministerstwa Poczt i Telegrafów w terminach dowolnych i do podporządkowania się wszelkim ogólnym przepisom, normującym sprawy zakładania i eksploatowania radiostacyj, obowiązującym zarówno w chwili wydania koncesji lub pozwolenia, jak i mającym być wydanymi w okresie ważności koncesji lub zezwolenia, oraz wszelkim specjalnym warunkom, na jakich udzielona zostanie koncesja lub zezwolenie.

3) Dokładne wyjaśnienie, w jakim celu zakładana jest radiostacja, do wyminay jakiej korespondencji i z jakimi stacjami ma służyć, wreszcie w jakich godzinach będzie czynna.

4) Dokładne wskazówki co do miejsca zainstalowania stacji nadawczej jak również stacyj odbiorczych, o ile te ostatnie instalowane będą przez petenta równorzędnie.

5) Typ stacji (radiotelegraficzna czy radiotelefoniczna).

6) Projekt techniczny wykonania instalacji:

a) forma i wymiary anteny,
b) źródło i rodzaj prądu,
c) moc stacji,
d) typ aparatów,
e) zakres fali i
f) szemat połączeń (wykonany na oddzielnym arkuszu).

7) Wyjaśnienia, gdzie petent zamierza nabyć stację w kraju czy też zagranicą.

Na żądanie Ministerstwa Poczt i Telegrafów petent winien przedłożyć na piśmie swoje „curriculum vitae".

§ 10. Wniesione do Ministerstwa Poczt i Telegrafów podania o koncesję lub zezwolenie na kupno, założenie, utrzymywanie i eksploatowanie radiostacyj nadawczych Ministerstwo Poczt i Telegrafów po rozpatrzeniu dołączo-

nych do podań projektów i po uzgodnieniu swego stanowiska ze stanowiskiem Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Spraw Wojskowych, przedstawia wraz z odpowiednimi wnioskami Ministrowi Poczt i Telegrafów, który udziela petentowi odpowiedzi.

W razie przychylnego załatwienia do odnośnej odpowiedzi dołącza się jeden z dwóch złożonych przez petenta egzemplarzy podania, zaopatrzony decyzją o zatwierdzeniu projektu, uwierzytelnioną podpisem władz Ministerstwa Poczt i Telegrafów i odciskiem pieczęci urzędowej, ewentualnie i zezwolenia na zakup instalacji zagranicznego pochodzenia, o ile to będzie koniecznym. W odpowiedzi wskazany będzie również wymiar opłat, które petent obowiązany będzie uiszczać w myśl § 15 niniejszego rozporządzenia.

W razie odmownego załatwienia nie podaje się motywów odmowy oprócz wypadków, gdy niema zasadniczych przeszkód do udzielania koncesji lub zezwolenia, a powodem odmowy jest niedopełnienie przez petenta pewnych formalności lub konieczność wprowadzenia zmian w pierwotnym projekcie.

Decyzje Ministra Poczt i Telegrafów są ostateczne.

§ 11. Osoby, które złożyły podania o udzielenie im zezwolenia na założenie stacji nadawczej, nie mogą rozpoczynać robót instalacyjnych przed otrzymaniem zezwolenia i zatwierdzonego projektu.

Wykonana według zatwierdzonego projektu instalacja, przed uruchomieniem jej, podlega zbadaniu przez delegatów Ministerstwa Poczt i Telegrafów i Ministra Spraw Wojskowych. Właściciel instalacji o dniu ukończenia robót winien uprzednio zawiadomić Ministerstwo Poczt i Telegrafów.

§ 12. Wydane przez Ministra Poczt i Telegrafów koncesje lub zezwolenia mogą być przez niego cofnięte przed upływem terminu ich ważności w razie niedotrzymywania warunków, pod którymi udzielono koncesji lub zezwolenia, jako też naruszenia postanowień ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie.

§ 13. Koncesje, względnie zezwolenia na zakładanie, utrzymywanie i eksploatowanie stacyj nadawczych, względnie nadawczo-odbiorczych, będą udzielane tylko osobom fizycznym w wieku od 21 lat godnym zaufania, posiadającym obywatelstwo polskie, względnie osobom prawnym, na czele których stoją osoby, odpowiadające tymże warunkom. Kierownictwo i obsługa stacji mogą być wykonywane bądź osobiście przez koncesjonariusza, bądź przez osoby przez koncesjonariusza w tym celu wyznaczone. Kierownik i obsługa stacji winni odpowiadać warunkom, które wymagane są od koncesjonariusza.

Koncesjonariusz ponosi odpowiedzialność za czynności wyznaczonego personelu, związane z obsługą stacji.

§ 14. Od kierownika i całej fachowej obsługi stacji wymagane jest wykazywanie się świadectwami operatorów radiotelegraficznych lub radiotelefonicznych, wydanymi przez państwowe lub uznane przez Państwo szkoły radiotechniczne albo wykazanie się odpowiednią fachową praktyką.

Osoby, nie posiadające takich świadectw lub odpowiedniej praktyki, mogą się zwracać do Ministerstwa Poczt i Telegrafów o poddanie ich egzaminowi i wydanie wymaganych świadectw. Ministerstwo Poczt i Telegrafów wyznacza termin i miejsce egzaminu, pobierając od interesowanych po 25 zł. opłat z egzaminu.

§ 15. Prywatne radiostacje nadawcze, wymienione w § 5, uiszczają po 100 zł. rocznie od każdego kilowatta lub części kilowatta mocy stacji, mierzonej w punkcie zasilania anod lamp oscylacyjnych.

Opłata ta, pobierana będzie z góry za każdy rok kalendarzowy, niezależnie od daty uruchomienia i zwinięcia stacji, po raz pierwszy — przy wydaniu zezwolenia, następnie — między 1 i 14 stycznia każdego roku. W razie nieuiszczenia opłaty w terminie przepisanym stacja podlega zamknięciu.

(Przedruk z Dz. U. R. P. z 1924 r. nr 99, poz. 915).

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW: POCZT I TELEGRAFÓW, SPRAW WOJSKOWYCH, PRZEMYSŁU I HANDLU I KOMUNIKACJI

z dnia 8 października 1930 r.

o służbie radiowej stacyj ruchomych w portach, na i nad wodami terytorialnymi polskimi.

Na podstawie art. 7, 9 i 48 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 584) [1]) oraz art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1927 r. w sprawie ustanowienia urzędu Ministra Poczt i Telegrafów (Dz. U. R. P. Nr. 5, poz. 26) zarządza się co następuje:

Służba radiowa w portach wojennych:

§ 1. Cudzoziemskie okręty wojenne i cudzoziemskie wojenne statki powietrzne, znajdujące się w porcie wojennym lub na redzie w pobliżu portu wojennego morskiego, winny uzyskać upoważnienie do nadawania radiotelegraficznego lub radiotelefonicznego od właściwych władz Portu Wojennego, podając długość i typ fali oraz przypuszczalny czas i godziny nadawania.

§ 2. Wszelkie cudzoziemskie i polskie statki handlowe, znajdujące się w obrębie portu wojennego, nie mają prawa nadawania radiotelegraficznego lub radiotelefonicznego.

---

[1]) Obecnie Dz. U. R. P. z 1933 r. nr 63, poz. 481.

§ 3. Cudzoziemskie i polskie statki powietrzne żeglugi cywilnej mają prawo nadawania radiotelegraficznego lub radiotelefonicznego tylko w wypadkach grożącego im niebezpieczeństwa oraz w wypadkach przymusowego lądowania względnie wodowania na terenie portu wojennego.

§ 4. Nadawanie sygnałów w obrębie portu wojennego celem nastrojenia stacyj, czynnych na okrętach i statkach handlowych oraz na stakach powietrznych wojennych i cywilnych, winno być ograniczone do wypadków najniezbędniejszych i uzgodnione z radiostacją pobrzeżną marynarki wojennej przy zachowaniu postanowień § 1.

Służba radiowa w portach handlowych.

§ 5. Cudzoziemskie okręty wojenne i cudzoziemskie statki powietrzne wojenne, znajdujące się w portach handlowych, winny przy nadawaniu radiotelegraficznym lub radiotelefonicznym stosować się do następujących wskazówek:

a) unikać podczas nadawań zakłócenia pracy stacyj lądowych;
b) ograniczyć nadawania do wypadków najkonieczniejszych, jeżeli nie odbywają się one na fali typu A 1, to jest niegasnącej, której następujące po sobie drgania posiadają w stanie ustalonym stałą amplitudę;
c) używać fali 500 Kc/s (600 m.) tylko do wezwań w niebezpieczeństwie lub odpowiedzi na nie, albo też w wypadkach wywoływania;
d) używać fali 333 Kc/s (900 m.) tylko do komunikacji ze statkami powietrznymi.

§ 6. Wszelkie cudzoziemskie i polskie statki zarówno handlowe, jak i inne, znajdujące się w porcie handlowym, mają prawo nadawać tylko w wypadkach wyjątkowych, gdy statek nie ma innego sposobu komunikacji z lądem i to za zgodą najbliższej stacji pobrzeżnej.

§ 7. Nadawanie sygnałów celem strojenia stacji winno być ograniczone do minimum i odbywać się za zgodą najbliższej stacji pobrzeżnej.

§ 8. Cudzoziemskie i polskie statki powietrzne mogą nadawać tylko w wypadkach dotyczących bezpieczeństwa żeglugi powietrznej oraz w wypadkach lądowania względnie wodowania na terenie portu handlowego.

Służba radiowa na wodach terytorialnych [2]).

§ 9. Wszystkie okręty i statki oraz wszelkiego rodzaju statki powietrzne, znajdujące się na polskich wodach terytorialnych lub nad niemi, winny przy nadawaniu stosować się do następujących postanowień:

a) nadawanie na fali typu A, to jest niegasnącej, nie podlega ograniczeniom;
b) nadawanie na falach innego typu do stacyj ruchomych lub lądowych winno być ograniczone do wypadków najniezbędniejszych wywołanych potrzebami żeglugi;
c) użycie fali 500 Kc/s (600 m.) jest dozwolne tylko w celu wywołania stacji lub w wypadku wezwań w niebezpieczeństwie i odpowiedzi na nie.

Postanowienia końcowe.

§ 10. Wszelka korespondencja w portach i na wodach terytorialnych polskich winna być przerwana na żądanie właściwych władz polskiej marynarki wojennej, a jeżeli chodzi o statki niewojenne — również na żądanie najbliższej polskiej radiostacji pobrzeżnej.

§ 11. Odbiór nadawań radiowych jest dozwolony z warunkiem niewywoływania tym zakłóceń w istniejących komunikacjach radiowych.

§ 12. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje we wszystkich portach i wodach terytorialnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Minister Poczt i Telegrafów: (—) *Boerner.*
Minister Spraw Wojskowych: (—) *J. Piłsudski.*
Minister Przemysłu i Handlu:
(—) *E. Kwiatkowski.*
Minister Komunikacji: (—) *Kühn.*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z 1930 r. nr 87, poz. 862)

ZARZĄDZENIE

Ministra Poczt i Telegrafów

z dnia 10 października 1931 r.

o wprowadzeniu w życie przepisów dla stacyj radiotelegraficznych w służbie ruchomej.

Z dniem 1 lutego 1932 roku wprowadza się w życie „Przepisy dla stacyj radiotelegraficznych w służbie ruchomej" *), objęte tomem 5 działu VI (VI Tr. 5) urzędowego Zbioru przepisów służbowych z zakresu służby pocztowo-telegraficznej.

Minister Poczt i Telegrafów
(—) BOERNER

Przedruk z Dz. Urz. Min. Poczt i Telegrafów z 1931 r. nr 19, poz. 132).

---

[2]) P. Dekret Prez. R. P. z dnia 21 października 1932 r. o granicy morskiej Państwa (przedruk Dz. Urz. M. K. z 1938 r. nr 49, str. 779).

*) Załącznik został rozesłany oddzielnie Dyrekcjom Poczt i Telegrafów (I. K. R.), urzędom i ajencjom pocztowym do użytku urzędowego.

WYCIĄG

z rozporządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 1 października 1936 r. o radiofonicznych urządzeniach odbiorczych.

Na podstawie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. U. R. P. z 1933 r. nr 63, poz. 481) zarządzam co następuje:

Przepisy ogólne.

§ 3. Jedną kartą rejestracyjną może być zarejestrowana dowolna ilość radiofonicznych urządzeń odbiorczych:

3) w pojeździe mechanicznym lub konnym, w łodzi lub na statku żeglugi powietrznej.

(Przedruk z Dz. U. R. P. z 1936 r. nr 78, poz. 548).

Adres Redakcji:
Ministerstwo Komunikacji ul. Chałubińskiego 4, Gabinet Ministra, pokój Nr 27, tel. 552.00, wewn. 101.

Adres Administracji:
Administracja Wydawnictw Ministerstwa Komunikacji ul. Chałubińskiego 4, pokój Nr 123, II p. tel. 8.26.28. Konto czekowe PKO. Nr 30.658.

Warunki prenumeraty w kraju: rocznie zł. 8.—; półrocznie zł 4.—; kwartalnie zł 2.—; cena numeru 50 gr.

Do nabycia w Administracji Dz. Urz. M. K. lub w Administracji Dz. Zarz. D. O. K. P. Prenumeratę wpłaca się z góry przed rozpoczęciem kwartału, półrocza lub roku. Reklamacje z powodu nieotrzymania pojedyńczych numerów Dz. Urz. M. K. wnosi się do właściwych urzędów pocztowych, najpóźniej 3-go dnia po otrzymaniu następnego z kolei numeru Dziennika. Reklamacji spóźnionych lub wniesionych w sposób niewłaściwy nie uwzględnia się.

Cena ogłoszeń: od wiersza zł 1; za stronę zł 100.

Ogłoszenia prywatne można umieszczać tylko na luźnych kartkach dołączonych do Dziennika. Administracja Dziennika nie odpowiada za niedotrzymanie terminu ogłoszenia.

WYDAWNICTWO MINISTERSTWA KOMUNIKACJI.

Drukarnia Państwowa Nr 102221. 15.XI.38. 2400.